

شیوه ارتباط گفتاری والدین با کودکان در مورد امام زمان (عج)

یکی از راه‌های مؤثر در ایجاد ارتباط فرزندان با امام زمان (ع)، رعایت ادب و حفظ احترامی است که در هنگام نام بردن از امام زمان (عج)، توسط والدین مراعات می‌شود و نشان دهنده جایگاه امام معصوم است.

یکی از راه‌های مؤثر در ایجاد ارتباط فرزندان با امام زمان (ع)، رعایت ادب و حفظ احترامی است که در هنگام نام بردن از امام زمان (عج)، توسط والدین مراعات می‌شود و نشان دهنده جایگاه امام معصوم است.

خبرگزاری مهر، گروه دین و اندیشه-زهره صانعی: یکی از مهمترین دغدغه‌های والدین، انتقال ارزش‌های پذیرفته شده خود به نسل‌های بعدی و ترویج اندیشه‌های درست و مثبت به کودکان است. استفاده از شیوه‌های آموزشی صحیح می‌تواند در عمق بخشیدن به باورها و ارزش‌ها در تفکر کودک تأثیر بسزایی داشته باشد.

با توجه به اهمیت انتقال باورها و عقاید درست خصوصاً در زمینه مهدویت به کودکان؛ به بررسی عواملی که به هرچه صحیح‌تر منتقل شدن این افکار کمک می‌کنند، می‌پردازیم.

برقراری ارتباط گفتاری موثر

سخن گفتن، یکی از مواهب بزرگ الهی است که به آدمی ارزانی شده است. آنچنان که در قرآن کریم می‌فرماید: $عَلَّمَهُ الْبَيَانَ$ (الرحمن/۴). خداوند سبحان نه تنها استعداد سخن گفتن را با گویش‌های متنوع، در نهاد بشر آفرید؛ بلکه چگونگی و آداب آن را هم چه با الهام فطری و هدایت درونی و چه از راه وحی و تشریح بیرونی به وی آموخت. بنابراین بسیار مهم است که انسان در سخن گفتن با کودکان و ایجاد یک مفهوم معنوی در آن‌ها با مهارت‌های آن آشنا باشد.

اگر به شیوه گفتاری در قرآن کریم توجه کنیم، بدست می‌آید که خداوند برای تبیین مسائل و گفتن سخنی که مایه رشد و صلاح باشد می‌فرماید: $وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا$ (نساء/۵). خداوند به ما می‌آموزد که تلاش انسان برای تبیین ارزش‌ها و باورهای اسلامی با استفاده از سخنانی باشد که باعث برقراری ارتباط گفتاری مؤثر می‌شود. اینگونه سخن گفتن می‌تواند باعث تعمیق بخشیدن در باورهای کودکان هم باشد.

حفظ شأن امام (عج) توسط پدر و مادر

اصولاً یکی از راه‌های مؤثر در ایجاد ارتباط فرزندان با امام زمان (ع)، رعایت ادب و حفظ احترامی است که در هنگام نام بردن از امام زمان (عج)، توسط والدین مراعات می‌شود و نشان دهنده جایگاه امام معصوم و غایب از نظر در بین خانواده‌ها است. این مسئله باعث رعایت برقراری ارتباط مؤثر، مطلوب و با ثبات می‌شود. حرمت شکنی حتی در نام بردن از آن حضرت، حالتی روانی را در عمق تفکر کودکان به وجود می‌آورد و موجب شخصیت سازی در ذهن کودک نسبت به امام زمان (عج) می‌شود.

مرحوم شیخ عباس قمی می‌نویسد: روایت شده که دعبل خزاعی وقتی که قصیده تائیه خود را برای حضرت امام رضا(ع) سرود، چون به این شعر رسید: $خروج امام لا محاله خارج، یقوم علی اسم الله بالبرکات...$ ؛ امام رضا(ع) چون نام قائم را شنید، برخاست و سر خود را به سوی زمین خم کرد و پس از آن کف دست راست خود را بر سر گذاشت و فرمود: $اللهم عجل فرجه و مخرجه و انصرنا به نصراً عزیزاً$. (منتهی الامال/ ج ۲/ ص ۴۸۸ - ۴۸۹).

مثبت نگری در برشمردن آثار قیام حضرت

یکی دیگر از راه‌های مؤثر در ایجاد ارتباط فرزندان با امام زمان (ع)، مثبت نگری در برشمردن آثار قیام امام زمان (عج) است. در این صورت نشاط به کودکان منتقل می‌شود و مفهوم انتظار به جای ترس و دلهره، شوق و شور

به دل کودک می‌آورد. چنانچه رسول اکرم (ص) می‌فرماید: «وقتی قائم ما اهل بیت (ع) قیام کند، ساکنان آسمان، مردم زمین، پرندگان هوا، درندگان صحرا و ماهیان، همه و همه از او خشنود خواهند شد» (الحاوی للفتاوی/ ج ۲/ ص ۸۲).

ایجاد حس خوب اعتماد آفرینی

از عواملی که می‌تواند به برقراری ارتباط خوب و سازنده بین کودک و امام زمان (عج) کمک کند، ایجاد حس اعتماد آفرینی است. به عبارت دیگر می‌توان گفت ما وقتی با کسی هم‌صحبت خوبی خواهیم شد که نه تنها به او اعتماد کرده بلکه زمینه اعتماد وی را به خود ایجاد کرده باشیم. به عبارتی هنر اعتماد آفرینی متقابل را داشته باشیم.

در قرآن کریم آمده است: «فَلَمَّا رَأَىٰ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَىٰ قَوْمٍ لَّوْطٍ» (هود/۷۰). وقتی فرشتگانی به شکل ناشناس برای نابودی قوم لوط نزد ابراهیم (ع) آمدند و از خوردن غذا خودداری کردند، ابراهیم احساس بیگانگی و دلهره داشت و از گفتگوی با آن‌ها خودداری کرد. ولی پس از شناسایی و دریافت بشارت از آن‌ها باب گفتگو را با ایشان باز کرد. لذا والدین می‌توانند در آثار قیام امام زمان (عج)، از روایاتی سخن به میان آورند که حس اعتماد آفرینی را نسبت به موعود آخرالزمان (عج)، بیشتر نمایند.

آنچنان که در روایات ما آمده: «وقتی قائم ما ظهور نماید؛ زمین چیزی از بذرهاى خود را نگه نمی‌دارد جز اینکه آن را بیرون می‌فرستد و آسمان چیزی از باران رحمتش را نگه نمی‌دارد جز اینکه سیل آسا بر بندگان خود فرو می‌ریزد» (المستدرک ج ۴/ ص ۵۱۴).

از امام باقر (ع) نقل است که می‌فرماید: «اذا قام القائم ... و وسَّع الطريق الاعظم و كسر كل جناح خارج فى الطريق، و ابطل الكنف و الميازيب الى الطرقات، و لا يترك بدعة الا ازالها و لا سنة الا اقامها...» (راه‌های اصلی را توسعه می‌دهد، بالکن‌هایی را که به داخل راه می‌آمده از بین می‌برد، ناودان‌هایی را که به کوچه می‌ریزد برمی‌دارد.... و هیچ بدعتی نمی‌ماند مگر این‌ها که آن را از بین می‌برد و هیچ سنت نیکی نمی‌ماند جز این‌ها که آن را برپا می‌دارد. (وسائل الشیعه/ ابواب احیاء الموات/ باب ۲۰/ حدیث ۱)